

וְאֵת מִנְחַת קֹדֶשׁ וְהָיִיתָ אִתָּךְ אֶת־עֹלֶךָ
מִסֹּכֶת בְּיָמֶיךָ וְהָיִיתָ אִתָּךְ אֶת־עֹלֶךָ

2

דרש ר' חנינא בר פפא ואיתימא ר' שמלאי לעתיד לבא מביא הקדוש ברוך הוא ס"ת [ומניחו] בחיקו ואומר *למי שעסק בה יבא ויטול שכרו מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים בערבוביא שנאמר *כל הגוים נקבצו יחדו [וגו'] אמר להם הקדוש ברוך הוא אל תכנסו לפני בערבוביא אלא תכנס כל אומה ואומה אמרו לפניו רבש"ע חנה לנו מראש ונעשנה

לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב ויגד
כי כבר רצה האלהים את מעשיך:

קבלת ט

3

אמר להן הקב"ה שומים שבעולם מי שמרח בערב שבת יאכל בשבת מי שלא מרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת אלא אף על פי כן מצוה קלה יש ליוסוכה שמה לכו ועשו אותה ומי מצית אמרת הכי והא *אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב *אשר אנכי מצוך *היום היום לעשותם ולא למחר לעשותם היום לעשותם ולא היום ליטול שכר אלא שאין הקב"ה בא במרוניא עם בריותיו ואמאי קרי ליה מצוה קלה משום דלית ביה חסרון כים מיד כל אחד [ואחד] נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו והקדוש ברוך הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו ויוצא שנאמר *ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבותימו מקדיר והא אמרת אין הקדוש ברוך הוא בא במרוניא עם בריותיו משום דישיראל נמו זימני דמשכא להו תקופת תמוז עד חגא והוי להו צערא *והאמר רבא *מצמער פמור מן הסוכה נהי דפמור בעוטי זמי מבעטי מיד הקב"ה יושב ומשחק עליהן שנאמר *יושב ומשחק בשמים ישחק וגו'

ג ר' מנא רשאב ר' יהושע דסגין כשד לה יפתר קדיה נרה וביה"ז. משל לסדרה שהיתה חיבת למסין לסלך שלח הדין נבאי סימין לגבותה. בחזק י' סילין יצא גרולי הדרינה וקלסוהו והתיר להם שליש. בחזק ה' סילין יצא הבטנים וקלסוהו והתיר להם שליש. כשקרב ציוה לקריאתו אנשים ונשים וסוף וקלסוהו וסחל להם את הכל. אמר לך מה דאול אול מן הבא ולהלן הוא חושבנא. כך ערה גרולי הרה דתענין הקב"ה סחיד להם שליש מעותיהם שנאמר (חליל ק"ו) כי עך השליחה למען תרוא. א"ד אתא מריה סלחה סתוקת לך. למען תרוא שתרא דאתך על בריותך. ואתון הימים שבק רה ליהב התידים סתענין והקב"ה סחיד להם עד שליש מעותיהם. וביה"ב סתענין כולן והקב"ה סחיד להם עד שליש מעותיהן עד שסתענין אנשים ונשים וסוף סחל להם הקב"ה את הכל. ואוסר מה דאול אול מן הבא ולהלן הוא חושבנא. יצתה ב"ק ואוסרת להם לך אכול בשמחה לחמך כבר נשמעה חמלתם:

מכאן נראה

3

כל [מי] שמקיים מצות סוכה בעולם הזה הקב"ה נותן לו חלק לעתיד לבא בסוכתה של סדום שנאמר *אלהים דבר בקדשו אעלוהו אחלקה שכם ועמק סכות אמרד. מהו עמק סכות זו סכותה של סדום שהיתה מסוככת בשבעה אילנות שהן מסוככות זו על גב זו גפן האנה ורסון ופרסק ושקדים ואגוז ותמרים על גביהם.

מתני כל שכעת הימים ארם עושה סוכתו קבע וביתו עראי ירדו נשמים מאימתי מותר לפנות משחמרה המקמה משלו משל למה הרבר רומה לעבר שבא לסוג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו: גמ'

סוכה כמ

4

יהודה טעם לדבר לפי שהמועדים נתקנו כנגד האבות פסח כנגד אברהם דכתיב (בראשית יח ו') לושי ועשי עוגות ופסח היה שבועות כנגד יצחק שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו של יצחק. סוכות כנגד יעקב דכתיב (בראשית לג יז) ולמקנהו עשה סוכות

מתני' סוכתו קבע. להיום כל פיקר דרבו נה: מאימתי מותר לפנות הימנה ולירד: משחמרה המקמה. משחמקלקל המקמה. כל מנחל קסוי לא רך ולא ענ קרדי מקמה: משל לעבד כו'. כלומר גשמים יורדים כנג סימן קללה הם חסל לעבד כו' ושפך לו קיתון. של מים על פניו ונעמלה מפרש מי שפך למי: גמ'

כש' פס

5

וישב ביום ההוא טו עשו לדרך שיערה: ויעקב נסע ספחה ויבן לו בית ולמקנהו עשה יז ספח עליבן קרא שם המקום סכות:

(דף כ"ח:) ירדן גשמים וכו' מסלו משל לעבד שבא לסוג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו יל ענין משל זה עם מה שנודע כי ריה ויום הכסורים המה ימי דין ואחריתו ימי החג במצות לקיחת הלולב וישיבו הסוכה והימים האלה המה ימי רחמים להסתיק הדינים הנ"ל. עיי המצות המקיסות אותנו ואשר אנחנו מפלאים ידינו ברכה בימים ההם אפנט בודת גשמים המכריחים לבטל מצות הסוכה הגה זה עד סכחק גאמן כי הוא ית' אינו חפץ חיו לפשר הדינין כי אם ס'ישאורו בתוקםם וגבורתם כאשר היו. ונודע כי המויגה היא עירוב מים ביק. וזה ענין המשל לעבד שבא לסוג כוס לרבו היינו לבטל חריפותו והאדון שפך המים בלאה חוהו ושפך לו קיתון של מים וכו':

כאשר על עמדת סוכה

יבערב מברך שמים לפניו ושחים לאחריה ואי אמרת בעיו לסמך דא לא קא סמך גאולה להפלה דהא בעי למימר השכיבנו אמרי *כיון דתקיט רבנן השכיבנו כגאולה אריכתא דמיא דאי לא תימא הכי שחריח היכי מצי סמך דהא *אמר רבי יוחנן 'בתחלה אומר *ה' שפתי חפתחיי ולבסוף 'הוא אומר *יהיו לרצון אמרי פי אלא התם כיון דתקיט רבנן למימר ה' שפתי חפתח כחפלה אריכתא דמיא דהא נמי כיון דתקיט רבנן למימר השכיבנו כגאולה אריכתא דמיא:

גמ' כו' כו' (כו')

ויצא יונה מן העיר וישב מקדם לעיר ויעש לו שם סכה ה וישב תחתיה בצל עד אשר יראה מה יהיה בעיר:

וייעקב נטל לסכות יי ויבן בן מצויא וישב

ואתעקב תמן תריסר ירחי שפא כא ויבן לה פי מדרשא ולגיתוי עבד מטלן בגין פן קרא שפא דאתרא סכות:

ויעש לו סם סוכה
 וישב תחתיה בלל. כמ"ס באספך כו' תחונו
 את חג כו' בסוכות כו' ואמרו בפסולות
 גורן ויקב כו' ואמרו שיהא גלתה מרובה
 מחמתה. והענין כי כל מעשה עוה"ז
 ועשרו וטובו הכל מן השמש והוא שאמרו
 במזלח תליא מלתא כפי אשר השמש
 עומדת במזלות והוא ידוע להחזיז ולכך
 כתבה התורה באספך כו' שלא תמסך אחר
 העוה"ז מעשה סוכה בפסולת גורן ויקב
 שכל סעודה הוא על הלחם ויין כמ"ס
 (קהלת י') לשחוק עושים לחם ויין כו'
 ואמרו שלא תהנה מהן אלא בפסולת
 ותפרוש מעושר עוה"ז רק תשב בלל שלא
 תחת השמש ויהי תורתך קבע ומלאכתך
 ארעי וזהו ללטה מרוב' מחמתה וזהו וישב
 בלל ולא עסק כלום עד אשר יראה מה
 יבא עם מלוא חם ישונה למוצה ולפה
 תמיד חולי ישונה וחסן ה' להראותו שאין
 טובת עוה"ז כלום:

כ"ג יונה 3

ובהג"ע תר"ב נצ"ה ונצ"ה לבוא אליהם לקבץ אשורוש מקץ היות י
 לה כדת הנשים שנים עשר חדש כי בן ימלאו ימי מרוקיהן ששה
 חדשים בשמן המר וששה חדשים בפשמים ובתמריהן הנשים: ובזה י
 הנצירה באה אליהם לקבץ את כל אשר תאמר ותתן לה לבוא עמה
 מבית הנשים עד בית המלך:

(יב) ובהג"ע הר נערה ונערה כו'. ע"פ
 פשוט יש בו דברים מיותרים
 שאין בהם לורך כלל. ונראה ברמזנו לנו בזה על
 הסמס שנקראת נערה: כדת הנשים. פי' שדין
 האשה ליתן לה י"ב חודש לתכשיטין. והוא
 שכל ר"ה ויו"כ האדם חוזר בתשובה ולעסק
 חטאיו סלח לי והקב"ה ברוב חסדיו ורחמיו
 מעביר על חטאיו ועוונותיו. פי' שטון עלמו
 אינו נמחק אלא תלוי אם יחזור בתשובה שלימה
 כמס"כ לקמן ימחול אבל אם לאו לא ימחול.
 וכן דינו של הקב"ה שאף שבעד החטא שיחטא
 אח"כ לא יסיה כ"כ ראוי לאותו עונש אך
 מחמת חטאים שלטעם יעניש אותו. וז"ל אם
 בניך חטאו לו ושלחם ביד פשעם. פי' אף
 שלא עשו אלא חטא שהוא שוגג ואין ראוי
 לשלחם בעד זה אבל שלחם ביד פשעים שהיה
 להם בעד ועכשיו מחמת החטא חטאו אולם.
 וזהו שאנו אומרים כי בחטאנו ובעוונות חטאנו
 חרב בהמ"ק פי' שבעוונות חטאנו חרב בהמ"ק
 ועכשיו בחטאנו שאין לנו לחייב ע"ז אעפ"כ
 אינו נכנס מחמת שחשבין לחטאנו עוונות
 חטאנו. וזהו שממתינין לה קץ י"ב חודש: כי
 בן ימלאו ימי מרוקיהן פי' סימנים שימריקו א"ע
 מן העצירות: ששה חדשים בשמן המר. פי' כי
 כל דבר ברא הקב"ה באדם ללורך חוץ מן
 השערות שהם מ' תרומה וכן כנגד דברים המותרות
 שאין לריך להם להיות באדם. וזהו מרמז
 נפרש כי תלך לנולחמה כמ"ס בוצר וגלחה
 את ראשה ועשתה את לפרניה שהם המותרות,
 וז"ל ששה חדשים בשמן המר ואמרו בגמרה
 מאי שמן המר הטמיה שמשיר את השיער
 וזהו שישליך החוות המותרת כל ששה חדשים.
 ובהם חדשים ירגיל א"ע במצוות שהן עשה
 ונ"ת וזהו ששנים שהן עשה. ובתמריהן הנשים
 שהן ל"ת דהיינו שימרק עלמו שלא יעשה עבירות
 וכך ירגיל כל השנה:

(יג) ובזה הנערה באה כו'. פי' אם הוא
 נוסג בן כל השנה היינו חלי
 בהשונה ובהשלכת התאוה ועושה מעש"ט וחלי
 במ"ע ול"ת אח"כ יוכל לבוא אל המלך בר"ה
 ויו"כ לבקש ואין מוכרין לו עוונותיו הראשונים
 בלל:

. רבי ועירא אומר, עשירי עולם היו אנשי
 סדום מן הארץ הטובה והשמנה שהיו יושבין עליה. שקל
 צרף שבועותם היה יוצא ממנה, שגאמר, ועפרת זהב לו (אויב
 כח). בשעה שהיה אדם יוצא ומבקש לקח לו ירק, היה אומר
 לעבדו, צא וקח לי באסר ירק. הוא הולך לקח לו ירק,
 ומוצא תחתיו זהב, שגאמר, ועפרת זהב לו. וקסף היה יוצא
 ממנה, דכתיב, פי יש לקסף מוצא (שם שם א). אבנים טובות
 ומרגליות היו יוצאים ממנה, שגאמר, מקום ספיר אבניה
 (שם שם ו). קדם היה יוצא ממנה, דכתיב, ארץ ממנה יצא
 קדם (שם שם ה). ולא בטחו בצלל יוצרים, אלא ברב עשרם,
 שהעשר דוחה מבצלי יוצאת שמים,

ספר' ברא' ס"ג כה

תרנד אתה מוצא שלש שמחות כתיב בהן ציושמת בחגך.
 צוהיית אך שמח, צושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת
 ימים. אבל בפסח אין אתה מוצא שכתוב בו אפילו שמחה אחת
 למה. אתה מוצא שבפסח התבואה נידונית ואין אדם יודע אם עושה
 השנה [תבואה] אם אינו עושה [לפיקך אין כתוב שם שמחה], ד"א
 בשביל שמתו בו המצריים. וכן אתה מוצא כל שבעת ימי החג אנו
 קורין בהן את ההלל אבל בפסח אין אנו קורין את ההלל אלא ביום
 טוב הראשון וליליו, למה משום דרבנן אפי"ן אל תשמח ובכשלו
 אל יגל לבך. וכן אתה מוצא שאין כתוב בעצרת אלא שמחה אחת
 דכתיב צויעשית חג שבועות לה' אלהיך ושמתה אתה וביתך, ולבה
 כתב בה שמחה אחת [מפני] שהתבואה נכנסת בפנים. ובה מעם
 אין כתוב שם שתי שמחות לפי שמירות האילן נידונית, אבל בראש
 השנה אין כתיב שם אפילו שמחה אחת שהנפשות נידונית ומבקש
 אדם את נפשו יותר מממונו, אבל בהג לפי שנמלו הנפשות דימוס*
 ביום הכפורים כמו שנאמר צו כי ביום הזה יכפר עליכם, ועוד
 שהתבואה ופירות האילן בפנים לפיכך כתב שלש שמחות, ושמתה
 בחגך, ושמתם לפני ה' אלהיכם, והיית אך שמח.

תקנה לענין גאון

שמנת עבית כשית ויגבל צור ישעתו:

וישמן ישרון ויבליט טו וישש אלוה עשהו

כנסת באצון

נולים, וכן אתה מוצא בימות המשיח שאין עתידין למורד אלא מתוך
 אכילה ושתיה ומתוך שלוח, מה נאמר וישמן ישרון ויבעט,
 דבר אחר שמנת עבית כשית אלו שלשה דורות
 שלפני ימות המשיח שנאמר יתמלא ארצו כסף וגו' ותמלא ארצו
 אלילים. וישש אלוה עשהו, יותשבת ה' עושך נומה שמים ויוסר
 ארץ, כ"כי שהים רעות עשה עמי אותי עובר, א"ל הקב"ה בסרה
 שמדרתם בי מדרתי לכם כ"עובתי את ביתי נמשתי את נחלתי.
 לוישש משכו שילה, י"כי נמשח עמך בית יעקב.

תקנה לענין (סג)

מצאתי דוד עבדי בשמן כא קדשי משחתיו: אשר גדי תכון עמו אף ירוצי תאמצונו:

תבליט פסל

ואת שתי בנותיך הנמצאת, וגו' וא"ר
 טובי' בר"י שתי מציאות דות המואביה ונעמה
 העמונית, אר"י מצאתי דוד עבדי ב, היכן מצאתי
 אותו בסדום.

טורט כהג נרא

שבתי אתי שבתיהן אתי שבת סדם ובנוחיה ואת שבת שמרון נג שבות/שבות
 בנוחיה ושבת שבתיהן בתוכהנה:

ותתקן 36

נראה ט